

synevo

A man and a woman are lying in bed, smiling and embracing each other. The man is on the left, wearing a white t-shirt, and the woman is on the right, wearing a white tank top. They are both looking towards the camera.

SPOLNO PRENOSLJIVE OKUŽBE

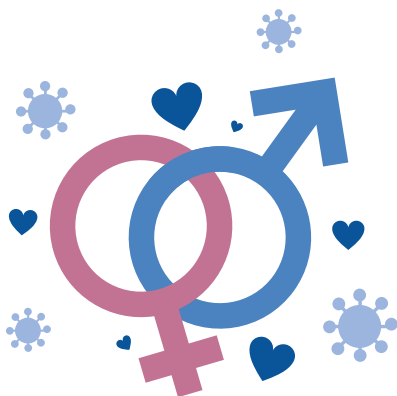
OKUŽBE, KI JIH POVZROČAJO
VIRUSI IN BAKTERIJE

SPOLNO PRENOSLJIVE OKUŽBE

Pravočasno testiranje je
ključnega pomena

Med nami krožijo različne spolno prenosljive okužbe, zato imajo lahko **nezaščiteni spolni odnosi z neznano osebo resne posledice na naše zdravje**. Večina spolno prenosljivih

okužb na začetku sicer ne povzroča nikakršnih simptomov, lahko pa kasneje pusti trajne posledice na našem zdravju. Zato sta **pravočasno testiranje** in zdravljenje **ključnega pomena**.

Že en sam nepremišljen in nezaščiten spolni odnos lahko privede do resnih posledic za naše zdravje.

Kako se spolno prenosljive okužbe prenašajo

Spolno prenosljive okužbe so bolezni, ki jih lahko povzročajo **virusi, bakterije, glivice, praživali ali ektoparaziti** (garje, uši). Najpogosteje se prenašajo s **spolnimi stiki**, le v redkih primerih pa je prenos mogoč tudi **pri poljubljanju** ali zgolj **tesnem telesnem stiku**. Povzročitelji nekaterih spolno prenosljivih okužb se lahko **prenašajo tudi z vodo ali hrano**, pa tudi s **krvjo** prek okuženega zdravniškega pribora ali že uporabljenih igel intravenskih uživalcev drog. Večina spolnih okužb se lahko z okužene matere prenese na plod med nosečnostjo, pri porodu ali z dojenjem, zato je testiranje pred načrtovano nosečnostjo še posebej pomembno.

Kdaj se tveganje za prenos okužbe poveča

Tveganje za okužbo se občutno poveča s **pogostim menjavanjem spolnih partnerjev**. Tvegani so tudi spolni odnosi z osebam, ki imajo več spolnih partnerjev hkrati. **Ustrezna zaščita** pri spolnem odnosu igra pomembno vlogo pri preprečevanju spolno prenosljivih okužb.

Število spolno prenosljivih okužb v svetu in pri nas narašča, najbolj pa so jim izpostavljeni mladi.

Nevarnost okužbe

Nekatere spolno prenosljive okužbe nimajo dolgoročnih posledic za zdravje posameznika, medtem ko lahko druge resno ogrozijo naše zdravje.

Okuženi se **okužbe dostiokrat sploh ne zaveda**, saj lahko ta poteka povsem brez bolezenskih znakov. Prepozno odkrite oziroma nezdravljene okužbe lahko privedejo do hudih zapletov in poškodbe različnih organov, pri okuženi nosečnici pa lahko pride do okužbe ploda, splava ali rojstva novorojenca s hudimi okvarami.

Najpogostejše spolno prenosljive okužbe

HIV > HIV je virus človeške **imunske pomanjkljivosti**, ki napada celice imunskega sistema. Prenaša se predvsem z nezaščitenimi spolnimi odnosi, okuženo krvjo ter z matere na otroka. **Prvi simptomi, podobni gripi**, se običajno pojavijo **2–4 tedne po okužbi** ali pa jih sploh ni. Brez zdravljenja lahko okužba **po več letih napreduje v aids**. Z zgodnjo diagnozo in sodobnim zdravljenjem lahko okuženi živijo dolgo in kakovostno življenje.

KLAMIDIJA > Klamidija je **najpogostejša bakterijska spolno prenosljiva okužba**. Večina okuženih nima simptomov, lahko pa se pojavijo **pekoče uriniranje, izcedek iz sečnice ali nožnice ter bolečine** v spodnjem delu trebuha. Nezdravljena okužba lahko povzroči vnetje rodil, neplodnost, zunajmaternično nosečnost ter zaplete v nosečnosti in pri novorojenčku.

VIRUSNI HEPATITIS > Virusni hepatitis je **vnetje jeter**, ki ga povzročajo virusi hepatitisa A, B, C, D in E. Hepatitisa B in C se lahko prenašata z okuženo krvjo, nezaščitenimi spolnimi odnosi ter z matere na otroka. Okužba lahko **dolgo poteka brez simptomov**, nato pa se pojavijo **utrujenost, slabost, izguba teka, zlatenica in temen urin**. Kronični hepatitis B in C lahko povzročita cirozo, odpoved jeter ali raka jeter.

SIFILIS > Sifilis je bakterijska spolno prenosljiva okužba, ki se najpogosteje prenaša s spolnimi odnosi ter z okužene matere na plod. Prvi znak bolezni je **neboleča razjeda na mestu okužbe**, pozneje pa se lahko pojavijo izpuščaji, povečane bezgavke in drugi simptomi. Če bolezni ne zdravimo, lahko po več letih povzroči **hude okvare živčevja, srca in drugih organov**.

HERPES GENITALIS > Genitalni herpes povzroča virus herpes simpleks (HSV), ki **po okužbi ostane v telesu vse življenje**. Okužba se kaže z bolečimi mehurčki in ranicami na spolovilu, simptomi pa se lahko občasno ponavljajo. Če se ženska prvič okuži med nosečnostjo, zlasti tik pred porodom, **obstaja tveganje za prenos okužbe na novorojenčka**.

UROGENITALNE MIKOPLAZME

> Urogenitalne mikoplazme so bakterije, ki se večinoma prenašajo s spolnimi odnosi. Najpomembnejši povzročitelj bolezni je *Mycoplasma genitalium*. Okužba pogosto **poteka brez simptomov**, lahko pa povzroči **pekoče uriniranje, izcedek iz sečnice ali nožnice ter bolečine v spodnjem delu trebuha**. Nezdavljena okužba lahko povzroči **vnetje rodil** in poveča **tveganje za neplodnost** ter druge zaplete.

TRICHOMONAS VAGINALIS (TRIHOMONOZA)

> Trihomonoza je spolno prenosljiva okužba, ki jo povzroča parazit *Trichomonas vaginalis*. Pri ženskah lahko **povzroči srbenje, pekoč občutek, rumenkasto penast izcedek ter bolečine pri uriniranju ali spolnem odnosu**. Pri moških okužba pogosto poteka brez simptomov, lahko pa se pojavi **pekoče uriniranje in izcedek iz sečnice**.

GONOREJA

> Gonoreja je bakterijska spolno prenosljiva okužba, ki jo povzroča bakterija *Neisseria gonorrhoeae*. Pogosto **poteka brez simptomov**, lahko pa povzroči **boleče uriniranje, izcedek iz sečnice ali nožnice ter okužbo grla ali danke**. Nezdavljena okužba lahko povzroči **vnetje rodil, neplodnost, zunajmaternično nosečnost** in druge zaplete.

Testiranje ob tveganjih odnosih

Vsak tvegan spolni odnos pomeni možnost prenosa ene ali celo več spolno prenosljivih okužb. Če so le odkrite dovolj zgodaj, je večino teh bolezni mogoče uspešno pozdraviti ali vsaj omiliti njihov potek. **Redno testiranje omogoča zgodnje odkrivanje in zdravljenje ter preprečevanje nadaljnjega širjenja bolezni**. To je pomembno tudi ob odsotnosti simptomov, saj veliko okužb poteka brez njih ali pa se ti pojavijo šele v nadaljevalni fazi bolezni.

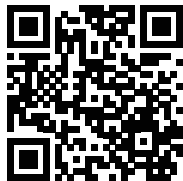

Če želimo preprečiti nadaljnje širjenje okužbe in ponovno okužbo zdravljenega partnerja, mora testiranje in zdravljenje vedno vključevati oba partnerja.

V primeru tveganjih spolnih odnosov poskrbite zase in se pravočasno testirajte. Tako boste preprečili negativne učinke nezdavljenih okužb ter njihovo nadaljnje širjenje!

VEČ INFORMACIJ > laboratorij@adrialab.si

KLIKNITE TUKAJ
in se prijavite
na novice!

Ker vemo,
da je
ZDRAVJE
dragoceno!

SYNEVO ADRIA LAB d.o.o.

Šestova ulica 2

1000 Ljubljana

Slovenija

Tel. +386 1 436 00 23

- ✓ **Ljubljana**, Šestova 2 > 01/ 436 67 71
- ✓ **Maribor**, Železnikova 4 > 031 778 444
- ✓ **Celje**, Vodnikova 3 > 03/ 492 31 10
- ✓ **Celje – Spec. klin. Dvorec Lanovž**,
Čopova ulica 20 > 03/ 290 90 08
- ✓ **Koper**, Obrtniška 30 > 059 375 450
- ✓ **Tišina**, Tišina 30 > 051 222 082
- ✓ **Nova Gorica**, Ulica Gradnikove brigade 63
> 059 074 522

www.synevo.si | laboratorij@adrialab.si

© 2026 SYNEVO ADRIA LAB d.o.o. Vse pravice pridržane. Brez pisnega dovoljenja podjetja SYNEVO ADRIA LAB d.o.o. je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, predelava ali druga uporaba v kakršnem koli obsegu ali postopku. Za morebitne napake ne odgovarjamo. Pridržujemo si pravico do sprememb. Zaradi tiska lahko pride do barvnih odstopanj.

07/2026